

Svar på fråga 2023/24:496 av Katarina Luhr (MP) Åtgärder mot PFAS

Katarina Luhr har frågat mig vilka åtgärder jag inom mitt ansvarsområde, och regeringen planerar för att skydda medborgare, mat och vatten från ökande PFAS-halter.

Regeringen ser mycket allvarligt på spridningen av högfluorerade ämnen i miljön och i livsmedelskedjan där de utgör en risk för konsumenternas hälsa. PFAS-ämnena är en stor och komplex grupp av ämnen, fler än 10 000, med varierande egenskaper och en bred användning i samhället. Vissa av dessa ämnen kan ha skadliga effekter, både för människor och för miljö. Gemensamt för dem är att de är syntetiskt framställda och att de inte bryts ned, eller bryts ned extremt långsamt till andra PFAS-ämnen. Många av ämnena är också vattenlösliga och mycket rörliga i mark, luft och vatten.

Arbetet med att skydda det svenska folket från exponering för PFAS-ämnen sker längs två parallella spår, dels genom att

försöka begränsa fortsatt spridning, dels genom att på bästa sätt hantera konsekvenserna av tidigare spridning.

De PFAS-ämnen som redan finns i vår miljö är tyvärr långlivade och kommer att finnas i vår miljö under överskådlig tid, trots ansträngningar med sanering av mark och vatten. Genom närvaron i miljön kommer dessa ämnen att utgöra en risk i livsmedelskedjan.

Inom mitt ansvarsområde är det främsta verktyget för att skydda befolkningen de gränsvärden som finns fastställda för PFAS-ämnen i livsmedel, inklusive dricksvatten.

När det gäller dricksvatten har Livsmedelsverket sedan 2014 haft nationella åtgärdsgränser. Myndigheten beslutade i november 2022 om nya dricksvattenföreskrifter med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv om kvalitet på dricksvatten. Direktivet fastställer bland annat minimikrav för högsta tillåtna mängd PFAS-ämnen i dricksvatten, vilka också driver på teknikutvecklingen för att öka reningsgraden av PFAS-ämnen. Livsmedelsverket har valt att sätta ett så strängt gränsvärde som det är möjligt att göra. Det nya gränsvärdet omfattas av en övergångsperiod och ska börja tillämpas den 1 januari 2026.

Sedan den 1 januari 2023 har EU även gemensamma gränsvärden för PFAS-ämnen i flera olika animaliska livsmedel. De nya gränsvärdena för PFAS i dricksvatten och livsmedel

grundar sig på den riskvärdering som Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet publicerade 2020.

Stockholm den 31 januari 2024

Peter Kullgren